

گلهی کردن له كه می وهزارت بۆ ژنان!

ژنان کاتیک نیوهی کۆمه‌لگا پیک دینن و به‌شدارن له پیره‌وی درێژهدان به‌ژیان، یانی تا ئه‌و کاته‌ی ئه‌م نیوهی کۆمه‌لگایه نه‌گات به سه‌رجه‌م مافه ره‌واکانی خۆی، ناتوانین ب‌لێین کۆمه‌لگا روو له هه‌لکشانه به‌ره‌و پیتناسه‌ی راسته‌قینه‌ی خۆی. به‌دوور له راسته‌پیتیه‌ی ئیستا له نیو ده‌سه‌لاته چینه‌یه‌تیه‌کانی ئه‌مرۆدا جیگا و پیتگایان بۆ دیاری کردون و، گریدراوی ئه‌و چۆنایه‌تیه‌ن که یاسا و ده‌ستوره‌کان بۆیانی دیاری کردوه. له‌و کۆمه‌لگایانه‌ی تا ئیستا له‌ژێر ته‌سه‌وراتی دینی و رۆشنگه‌ری چینه‌یه‌تی قوناغه

تیپه‌رئه‌که‌وه‌کانی ده‌ره‌به‌گایه‌تیدان، هیتشتا ژنان وه‌ک نیوهی کۆمه‌لگاش نابینرین و به‌لکو وه‌ک به‌خێوکه‌ری منداڵ و خواردن دروست کردن تا ده‌گات به پ‌رکردنه‌وه‌ی ئاره‌زوه‌کانی پیاوان، ته‌عبیریان لێده‌که‌ن. با ژنانیکی زۆریش ببینین که له نیو دائیره‌و دامو ده‌زگاکاندا بونیان هه‌یه یان ده‌رچوی نیو زانکۆکان و پله‌ی باشی زانستیشیان به‌ده‌ست هیتناوه، ئیمکانیتی مادیان هه‌یه. به‌لام تا ئیستا ئه‌م نیوهی کۆمه‌لگایه وه‌ک که‌م عه‌قل و کۆیله لیتان ده‌روانریت له لایه‌ن ده‌سه‌لاتی پیاوه‌وه.

ئه‌م ده‌سه‌لاته پیاو سالاریه هه‌رچه‌ند پ‌روپاگه‌نده‌ی ئه‌و ده‌سته‌واژه‌یه بکات که ئه‌و خوازیاری ئازادی ژنانه، راستیه‌که‌ی وانیه و له باری عه‌مه‌لی و یاساییه‌وه ژنان ئه‌و جیگا و پیتگایه‌یان نیه وه‌ک ئه‌وه‌ی پیتویسته‌کی میژووی بیت بۆ گه‌شتن به هه‌قی ئازادی و سه‌ره‌به‌ستی ته‌واوی خۆیان. که‌م نین ئه‌و ولاتانه‌ی کاتیک پ‌روپاگه‌نده‌ی کۆمه‌لگایه‌کی یه‌کسان و دادپه‌روه‌ر ده‌که‌ن له رۆژه‌ه‌لاتی ناویندا، کاتیکیش له باری پ‌راکتیکه‌وه جیگا و پیتگای ژنان وه‌ک خۆی ببینریت، زۆر دووره له‌و چه‌مکه‌له‌وه که خودی ده‌سه‌لات ئاماژه‌ی بۆ ده‌کات.

یاسا و ده‌ستوره‌کان سه‌رجه‌میان هه‌لقولوی ئه‌و خه‌ته چینه‌یه‌تیه دواکه‌وتو خوازه‌یه که زۆرتین پیتگه‌کانی ژنانی له نیو شه‌ریعه‌ت و یاسا‌کانی ئیسلامه‌وه، پیتناسه کردوه. لێره‌دا ئه‌وه‌ی روون و دیاره ئه‌و به‌که‌م سه‌یر کردنه‌یه بۆ ژنان له دیدگای ده‌سه‌لات و خودی مه‌زه‌به‌بیشه‌وه.

بۆ وه‌لام نه‌بونی مانه‌وه‌ی تا ئیستای ئه‌م جو‌ره یاسایانه له نیو ده‌ستور گه‌لی ئه‌م زۆرینه له ولاتانی رۆژه‌ه‌لاتدا تا ده‌گات به‌و ولاتانه‌ی به پیتی چه‌مکه‌کانی دینی ئیسلام کار ده‌که‌ن به‌یاسا‌کانیان، به شیکێ ده‌گه‌ریته‌وه بۆ ئه‌و توێژه له ژنان خۆشیان که‌وا تا ئیستا ئومید و خه‌ونه‌کانی خۆیان گریداوه به جو‌ری ئه‌و پیتناسانه‌ی که ده‌سه‌لاتی پیاو له‌گه‌ڵ ئایندا بۆیانی دارشتوه. له کاتیکێ ئاوادا عی‌راق و کوردستانیش بپه‌ش نین له‌و هه‌لومه‌رجه چه‌قه‌سته‌وه بۆ ماوه‌یه‌یه‌ی تا ئیستا به‌وه که‌لینه پ‌رئه‌که‌وه‌یه ده‌دات که ژنان ته‌نها وه‌ک کۆیله‌یه‌ک ئاماژه‌یان پ‌یده‌ک‌ریت.

ئیستا لای زۆریک له که‌سایه‌تی و رۆشنبیرانی نیو هه‌ردوو ره‌گه‌زه‌که، گله‌یی ئه‌وه ده‌ک‌ریت بۆچی کابینه‌ی شه‌شه‌م نه‌یتوانی وه‌زاره‌تی زیاتر بۆ ژنان دابین بکات؟ دیاره بونی ئه‌م جو‌ره گله‌بیانه له‌و خاله‌وه سه‌رچاوه ده‌گریت که ئه‌وه خودی ئه‌و که‌مه‌ته‌رخه‌مییه راسته‌وخۆیه‌ی خه‌باتی یه‌ک ریزی ژنانه که ئاماده‌یه‌کی به‌ده‌ر له‌و تیگه‌یه‌شتنه باوه‌ی پیاوسالاری بۆی دیاری کردوه، خۆی پ‌زگار نه‌کردوه و هیتشتا چاوه‌پیتی ده‌ستی پیاوانه جیگای شیناوتری پیتدات. کاتیک چه‌وسانه‌وه‌ی ژنان ده‌بینین له نیو ئه‌و میژووه رابردوه‌ی ده‌سه‌لاتی کوردیدا، که وه‌زاره‌تی ژنانیش بوونی هه‌بوو، له کاتیکدا به‌ه‌سب له‌سه‌دا 25 کورسیه‌کانی په‌رله‌مان بۆ ژنانه. ده‌بینین ئه‌و ئاسته له‌سته‌م و چه‌وساندنه‌وه به‌سه‌ر ژنانه‌وه نه‌ک هه‌نگاوێک به‌ره‌و چاره‌سه‌ری نه‌رۆشت، به‌لکو ده‌توانین ب‌لێین کوشتنی ئه‌و هه‌زاران ژنانه بۆ خۆی

خالىكى تەۋاۋ شەرمەزارىيە بە نىۋو چاۋى ئەۋ دەسەلاتەۋە تا دەگات بە خودى ئەۋ ژنانەش كە عەقلىيەتى گەشتن بە ئازادى خۋازى گرىداۋە بە عەقلىيەتى ئەۋ دەسەلاتە حىزىيەى كە نۆينەرايەتى دەكەن.

ئاخۇ ئەۋ ژنانەى لە پەرلەمانى عىراق و كوردستاندان تا ئىستا تۋانىۋىيەنە خەباتى پزگارى بەخشى ژنان بەرمو پىشەۋە بەرن؟ يان ئەۋانىش ھەر ۋەك دەسەلات بىريان لە كىشەى ژنان كرىۋتەۋە؟ دەكرا لە جىياتى ئەۋ گلەيى و گازندانە دژى كابىنەى شەشەم، ئەۋ ژنە ئازادى خۋازە نوسەر و پۇشنىيرانەى بگەياندايەتە ئەۋ وشيارىيەى كە ئەۋە ئەم دەسەلاتە نىيە مەينەتەيەكانى ژنان بەرمو چارەسەرى ببات، بەلكو خودى ھاتنە مەيدانى خەباتى راستەۋخۇى ژنان خۇيانە بە پىكەۋە بوون لە گەل ئەۋ رىكخراۋە ئازادى خۋازانەى ئىستا لە مەيداندان دژى سەرجم ئەۋ ستەم و زولمەى چ لە ژنان دەكرىت تا دەگات بە ئەۋ چىنەى كە ھەموو مەينەتەيەكانى ژيانى لەسەرشان دانراۋە.

رەنگە ۋا تىبگەن بلىن ئەم دەسەلاتەى ئەمپرو لە عىراقدا ھەيە دەتۋانىت بەشىك لە خواستەكانى ژنان بەدى بىنىت، ۋاقەن رىك بە پىچەۋانەۋەيە، تا ئەۋ كاتەى بزۋتنەۋە جەماۋەريە ئازادى خۋازەكان ھەنگاۋى خەبات كارانەى خۇيان بە عەمەلى لە رىكخراۋ بوونى خۇياندا نەھىتنە سەرچادە، ناكرىت خۇشخەيالاۋنە لەم دەسەلاتەى ئىستا ھەيە، ئومىدەكان بەدى بەھىنىت؟ كاتىك سەيرىكى ۋلاتانى رۇژ ئاۋاش بكرىت، كە بلىنن ژنان لىرە بەشىك لە خواستەكانى خۇيان بەدەست ھىناۋە لە نىۋو دەستور و ياساكاندا، راستىنەى ئاۋا گەشتن بە سەپاندى جۇرىك لە ياساى ديموكراتىيەنە لە شىۋازىكى پىشكەۋتو خۋازانەدا، پەيۋەستە بە رىكخراۋ بوونى ئەۋ ھىزە جەماۋەريە مليۋنىيەى كە ھەردەم لە خەباتدا بوۋە - دژى كۆيەك لەۋ تىگەيشتانەى كە ژنانيان ۋەك بەرھەمەيتەرىكى مائەۋە دەناسى. لە كۆمەلگاي ئەمپروى كوردستاندا ھىندەى بارستايى سەدان سالى راپردوو لەم 18 سالەى راپردودا كوشتن و سوكاىەتى پىكردىنى ژنان چۈتە سەرۋەۋە و، تا دىت ئەۋ ژمارانە زىاد دەبن كە قوربانىيەكى داھاتۋى ژنىكى چەۋساۋەى غەدر لىكراۋ دەيخاتە سەر ژمارەى دادىت. ئەركى ژنانى پەرلەمانتار و پىاۋانى نىۋو ئەۋ پەرلەمانە حىزىيە تا ئىستا تۋانىۋىيەنە چى بگەن! بۇ كەم كرىنەۋەى ئەۋ بارە قىزەۋنەى - كاتىك باسى كوردستان دەكرىت، راستەۋخۇ دىمەنى كەلەكە بوۋى بىھودەيى كوشتنى ژنان دەردەكەۋن؟ ئاخۇ ئەم دەسەلاتە بە خۇى و مزگەۋت و پەرلەمانەكەشىۋە بەشىك نىن لە پەرەسەندى ئەۋ دياردە تەۋاۋ نامرۇقانەيە؟ ئەگەر ۋانەبۋايە ھۆكار چىيە ئاۋا ژنان راپىچى ھەلومەرجىك دەكەن كە تەنھا چارەسەر - رىگاي خۇكوشتنىكى بىھودەيىيەنە دەدات بە خۇى؟ بۇ تا ئىستا ئەم دەسەلاتە - بىرىكى نەكردۋتەۋە لە چارەسەر كرىدى ئەم كىشە، مەزنەدا؟

ئاخۇ ناي پەرژىت ئاۋرىكى لىبداۋەۋە لە دەرئەنجامى ئەۋ كىشانەى دىكە كە بوون بە تىكچۈنى ئاسايشى نەتەۋەيى؟ يان سەرجم گرى كۆيرەكان لە ژىر سەرى ئەۋ دەسەلاتەدايەۋ، لاۋازى رىكخراۋ نەبونى ژنايش لە رىكخراۋى ئازادانەى خۇياندا بەشىكن لەۋ دەست بۇنەبردنە؟ بۇ دەسەلات دەيپەرژىتە سەر ئەۋەى دەيان كەنالى سەتەلايت بكرىت بۇ بلاۋ كرىنەۋەى ئايدۇلۇژياكەى خۇى، گرىبەست بكات لە گەل سەدان كۆمپانىادا، بەلام ئامادە نىيە ئەۋ رىچكە پزىۋەى پەرۋەردەى كۆمەلگاي چەق بەستوى نىۋو ديارەدى خىلايەتى و دەرەبەگايەتى لە نىۋو زەنى كۆمەلگادا بگۇرپىت؟ بۇ ئەۋ سەرۋەت و سامانەى دەسەلات بە ئارەزۋى خۇى يارى پىدەكات بەرھەمى سەرجم ئەۋ ھاۋلاتىيەنە نىن كە لەۋ كۆمەلگايەدا دەژىن؟ بۇ كۆمەلگايان بەۋ ئەندازەيە چاۋشۇر كرىۋە كە ئامادە بىت ، لە پىناۋ برىك پارەدا ۋاز لە كاراكتەرى كەسايەتى خۇى بەھىنىت؟ ئەمانە كۆمەلىك پەتاي كوشندەن. بەبى پزگار بوون لە ئاۋا فەرھەنگىك و كەلتورىك نا كرىت بىر لە ئازادى ژنان بكرىتەۋە؟ بۇ پزگار بوون لەۋ ھەلومەرجە نا ئىنسانىيەى ئىستا لە نىۋو چەۋساندەۋەى ژناندا دەبىرنىت، تەنھا ھاتنە مەيدان و خەبات كرىنە لە رىزى

ئازادى خوزانى كۆمەلگەدا. بەبى ئەو ھاتنە مەيدانە ناكىرىت لە چاوەپروانى كابىنەى ئىستاو ئاىندەى ئەم
حكومەتدا بن كە جىگەى زىاتر بە ژنان بدات؟ يان ئەگەر جىگەى زىاترىشى پىدان تەنھا بۆ توپىزىكە كە
نوینەرايەتى حىزبە حاكەمەكان دەكەن و دوورن لە نوینەرايەتى كردنى راستەقىنەى خەباتى يەكسانى
خوزانەى نيوان ژنان و پياوان، بۆ گەشتن بە پرگارى يەكجارى لە دەست ستەم و چەوساندنەو!

تاهير حاجى حەسەن

ھۆلەندا

2009/11/13